

CHECKLIST VAN DE VOGELS VAN 'GROOT-AMSTERDAM'

Kees Hazevoet
Willem vd Waal

Als eerste stap naar een 'Avifauna van Groot-Amsterdam' is een checklist samengesteld van alle binnen dit gebied vastgestelde vogelsoorten met een globale aanduiding van hun status. Hiertoe werd een werkgroep samengesteld bestaande uit Kees Hazevoet, Gerald Oreel, Wim vd Schot, Fred Vogelzang en Willem vd Waal, opererend onder de naam Avifauna Commissie Amsterdam (ACA).

De lijst is samengesteld door middel van literatuuronderzoek en aan de hand van dagboek aantekeningen. Tevens werden waardevolle opmerkingen ontvangen van de volgende personen: J.J. Frieswijk, Henk de Groot, Jowi de Roever, Karel Straatman en A.N. Swart.

Het gebied waarop deze lijst betrekking heeft beslaat de gemeenten Amsterdam, Haarlemmerliede en Spaarnwoude (alleen het gedeelte ten oosten van de Machineweg en Spaarndammerdijk), Amstelveen, Aalsmeer (alleen het gedeelte ten noorden van de Bosrandweg gelegen in het Amsterdamse Bos), Ouderkerk a/d Amstel, Diemen, Weesp en Muideren (met de Vecht als oostelijke grens).

De volgende tekens worden in de lijst gebruikt om een indruk te geven van de status van de betreffende soort in ons gebied:

- A - jaarlijkse broedvogel sinds 1975
 B - onregelmatige broedvogel (minstens éénmaal sinds 1900)
 W - winter (december-januari-februari)
 V - voorjaar (maart-april-mei)
 Z - zomer (juni-juli-augustus)
 N - najaar (september-oktober-november)
 X - sinds 1975 jaarlijks vastgesteld in de aangegeven periode
 O - onregelmatig (niet jaarlijks) vastgesteld in de aangegeven periode
 - - niet vastgesteld in de aangegeven periode

De lijst is bijgewerkt tot en met 31 december 1986.

	W	V	Z	N		W	V	Z	N	
Roodkeelduiker	O	O	O	O	Kuifaalscholver	O	-	-	-	
Parelduiker	O	O	-	-	Roerdomp	B	X	X	O	X
IJsduiker	O	O	-	-	Woudaapje	B	-	O	O	O
Dodaars	A	X	X	X	Kwak	-	O	O	O	
Fuut	A	X	X	X	Ralreiger	-	O	O	-	
Roodhalsfuut	X	O	O	O	Koereiger	-	-	O	O	
Kuifduiker	X	O	-	O	Kleine Zilverreiger	-	-	O	O	
Geoorde Fuut	B	X	O	O	Grote Zilverreiger	-	-	O	O	
Noordse Stormvogel	-	-	-	O	Blauwe Reiger	A	X	X	X	X
Stormvogeltje	O	-	-	O	Purperreiger	O	X	X	O	
Vaal Stormvogeltje	-	-	-	O	Zwarte Ooievaar	-	O	O	-	
Jan van Gent	O	-	-	O	Ooievaar	B	O	O	O	O
Aalscholver	X	X	X	X	Zwarte Ibis	-	-	O	O	

	W	V	Z	N		W	V	Z	N		
Lepelaar		O	X	X	X	Torenavalk	A	X	X	X	X
Knobbelzwaan	A	X	X	X	X	Roodpootvalk		-	-	O	O
Kleine Zwaan		X	O	-	X	Smelleken		X	X	O	X
Wilde Zwaan		X	O	-	O	Boomvalk	A	-	X	X	X
Rietgans		X	X	-	X	Slechtvalk		O	O	O	O
Kleine Rietgans		O	O	-	O	Patrijs	A	X	X	X	X
Sneeuwgans		O	-	-	-	Kwartel	B	-	O	O	O
Kolgans		X	X	O	X	Fazant	A	X	X	X	X
Grauwe Gans		X	X	X	X	Waterral	A	X	X	X	X
Canadese Gans		O	O	O	O	Porseleinhoen	B	-	X	O	O
Brandgans		X	X	O	O	Kleinst Waterhoen	B	-	-	O	O
Rotgans		O	O	-	X	Kwartelkoning		-	O	O	O
Roodhalsgans		O	-	-	-	Waterhoen	A	X	X	X	X
Nijlgans	B	X	X	X	X	Meerkoet	A	X	X	X	X
Bergeend	A	X	X	X	X	Kraanvogel		O	O	-	O
Casarca		O	O	O	O	Grote Trap		X	-	-	-
Smient	B	X	X	O	X	Scholekster	A	O	X	X	X
Krakeend	A	X	X	X	X	Stelkluut	B	-	O	O	O
Wintertaling	A	X	X	X	X	Kluut	A	O	X	X	X
Wilde Eend	A	X	X	X	X	Griel		-	O	-	-
Pijlstaart		X	X	X	X	Steppevorkstaartplevier		-	O	-	-
Zomertaling	A	O	X	X	X	Kleine Plevier	A	-	X	X	O
Slobeend	A	X	X	X	X	Bontbekplevier	A	O	X	X	X
Krooneend	B	O	X	X	X	Strandplevier	B	-	O	O	O
Tafeleend	A	X	X	X	X	Morinelplevier		-	O	O	O
Witoogeend		O	O	O	O	Goudplevier		X	X	X	X
Kuifeend	A	X	X	X	X	Zilverplevier		O	X	O	X
Toppereend		X	X	O	X	Steppekievit		-	O	-	-
Eidereend		O	O	O	O	Kievit	A	X	X	X	X
IJseend		O	O	-	O	Kanoetstrandloper		O	O	O	O
Zwarte Zeeëend		O	O	O	O	Drieteenstrandloper		O	O	O	O
Grote Zeeëend		O	O	O	O	Kleine Strandloper		-	O	X	X
Brilduiker		X	X	O	X	Temmincks Strandloper		-	O	O	O
Nonnetje		X	X	-	X	Amerik. Gestr. Strandl.		-	O	O	O
Middelste Zaagbek		X	O	-	O	Krombekstrandloper		-	O	O	O
Grote Zaagbek		X	X	O	X	Paarse Strandloper		-	O	O	O
Witkopeend		O	O	-	-	Bonte Strandloper		-	X	X	X
Wespendief		-	O	O	O	Breedbekstrandloper		-	O	O	-
Zwarte Wouw		-	O	O	O	Blonde Ruiters		-	-	-	O
Rode Wouw		O	O	O	O	Kemphaan	A	O	X	X	X
Zeearend		O	-	-	O	Bokje		O	O	O	O
Bruine Kiekendief	A	O	X	X	X	Watersnip	A	X	X	X	X
Blaauwe Kiekendief		X	X	O	X	Poelsnip		-	-	O	O
Grauwe Kiekendief		-	O	O	O	Houtsnip	B	X	X	O	X
Havik		O	O	O	O	Grutto	A	O	X	X	O
Sperwer		X	X	O	X	Rosse Grutto		-	O	O	O
Buizerd		X	X	X	X	Regenwulp		-	X	X	X
Arendbuizerd		O	-	-	-	Dunbekwulp		-	O	-	-
Ruigpootbuizerd		O	O	-	O	Wulp	B	X	X	X	X
Visarend		O	O	O	O	Zwarte Ruiters		O	X	X	X
						Tureluur	A	O	X	X	X

	W	V	Z	N		W	V	Z	N
Poelruiter	-	-	-	0	Alpengierzwaluw	-	-	0	-
Groenpootruiter	-	X	X	X	IJsvogel	B	0	0	0
Witgatje	0	X	X	X	Bijeneter	-	0	-	0
Bosruiter	-	X	X	X	Hop	-	0	-	0
Oeverloper	0	X	X	X	Draaihals	-	0	0	0
Amerikaanse Oeverloper	-	-	0	-	Groene Specht	B	X	X	X
Steenloper	0	0	0	0	Zwarte Specht	0	0	0	0
Grauwe Franjepoot	-	0	0	0	Grote Bonte Specht	A	X	X	X
Rosse Franjepoot	-	-	-	0	Kleine Bonte Specht	B	0	0	0
Middelste Jager	-	-	-	0	Kuifleeuwerik	A	X	X	X
Kleine Jager	-	0	0	0	Boomleeuwerik	0	0	0	0
Kleinste Jager	-	-	-	0	Veldleeuwerik	A	X	X	X
Grote Jager	0	-	-	0	Strandleeuwerik	0	0	-	0
Zwartkopmeeuw	B	0	0	0	Oeverzwaluw	B	-	X	X
Dwergmeeuw	0	0	0	0	Boerenzwaluw	A	0	X	X
Kokmeeuw	A	X	X	X	Huiszwaluw	A	-	X	X
Stormmeeuw	B	X	X	X	Grote Pieper	-	-	-	0
Kleine Mantelmeeuw	0	X	X	X	Duinpieper	0	0	0	0
Geelpootmeeuw	0	-	-	-	Boompieper	B	-	X	X
Zilvermeeuw	B	X	X	X	Graspieper	A	X	X	X
Kleine Burgemeester	0	0	-	-	Roodkeelpieper	-	-	0	-
Grote Burgemeester	0	0	-	-	Waterpieper	X	0	0	X
Grote Mantelmeeuw	X	X	X	X	Oeverpieper	0	0	0	X
Drieteenmeeuw	0	0	-	0	Gele Kwikstaart	A	-	X	X
Lachstern	-	0	0	0	Grote Gele Kwikstaart	0	0	0	X
Reuzenstern	-	-	0	0	Witte Kwikstaart	A	0	X	X
Grote Stern	-	0	0	0	Pestvogel	0	0	-	0
Visdief	A	-	X	X	Waterspreeuw	0	-	-	0
Noordse Stern	-	0	0	0	Winterkoning	A	X	X	X
Dwergstern	-	0	0	0	Heggemus	A	X	X	X
Witwangstern	B	-	0	0	Roodborst	A	X	X	X
Zwarte Stern	B	0	X	X	Noordse Nachtegaal	-	0	0	-
Witvleugelstern	-	0	0	0	Nachtegaal	A	-	X	X
Zeekoet	0	-	-	0	Blauwborst	B	-	0	0
Kleine Alk	0	-	-	-	Zwarte Roodstaart	A	0	X	X
Steppehoen	0	-	-	-	Gekraagde Roodstaart	B	-	X	X
Rotsduif	A	X	X	X	Paapje	B	-	X	X
Holenduif	A	X	X	X	Roodborsttapuit	B	0	0	0
Houtduif	A	X	X	X	Tapuit	B	-	X	X
Turkse Tortel	A	X	X	X	Beflijster	0	X	0	0
Tortelduif	A	-	X	X	Merel	A	X	X	X
Halsbandparkiet	A	X	X	X	Kramsvogel	X	X	0	X
Koekoek	A	-	X	X	Zanglijster	A	X	X	X
Kerkuil	B	0	0	0	Koperwiek	X	X	-	X
Steenuil	A	X	X	X	Grote Lijster	B	0	X	0
Bosuul	A	X	X	X	Sprinkhaanrietzanger	A	-	X	X
Ransuil	A	X	X	X	Snor	A	-	X	X
Velduil	B	0	0	0	Waterrietzanger	-	0	0	0
Nachtzwaluw	-	0	0	0	Rietzanger	A	-	X	X
Gierzwaluw	A	-	X	X	Bosrietzanger	A	-	X	X

	W	V	Z	N		W	V	Z	N		
Kleine Karekiet	A	-	X	X	X	Klapekster	O	O	-	O	
Grote Karekiet	B	-	O	O	O	Roodkopklauwier	-	O	-	-	
Spotvogel	A	-	X	X	O	Vlaamse Gaai	A	X	X	X	X
Orpheusspotvogel		-	-	O	-	Ekster	A	X	X	X	X
Baardgrasmus		-	O	-	-	Notekraker		O	O	O	O
Braamsluiper	A	-	X	X	X	Kauw	A	X	X	X	X
Grasmus	A	-	X	X	X	Roek	B	X	X	X	X
Tuinfluit	A	-	X	X	X	Zwarte Kraai	A	X	X	X	X
Zwartkop	A	O	X	X	X	Bonte Kraai		X	X	-	X
Kleine Zwartkop		O	-	-	-	Raaf		-	O	-	O
Bladkoninkje		O	-	-	O	Spreeuw	A	X	X	X	X
Fluiter		-	X	O	-	Huismus	A	X	X	X	X
Tjiftjaf	A	O	X	X	X	Ringmus	A	X	X	X	X
Fitis	A	-	X	X	O	Vink	A	X	X	X	X
Goudhaantje	B	X	X	O	X	Keep	B	X	X	O	X
Vuurgoudhaantje		X	X	O	X	Europese Kanarie		O	O	O	O
Grauwe Vliegenvanger	A	-	X	X	X	Groenling	A	X	X	X	X
Kleine Vliegenvanger		-	-	O	O	Putter	A	X	X	X	X
Withalsvliegenvanger		-	O	-	-	Sijs		X	X	O	X
Bonte Vliegenvanger	B	-	X	X	X	Kneu	A	O	X	X	X
Baardmannetje	A	X	X	X	X	Frater		X	X	-	X
Staartmees	A	X	X	X	X	Barmsijs		X	O	O	X
Glanskop		O	O	O	O	Witstuitbarmsijs		X	-	-	-
Matkop	A	X	X	X	X	Kruisbek		O	O	O	O
Kuifmees		O	-	O	O	Goudvink		O	O	O	O
Zwarte Mees	B	X	O	-	O	Appelvink	B	O	O	O	O
Pimpelmees	A	X	X	X	X	IJsgors		O	O	-	O
Koolmees	A	X	X	X	X	Sneeuwgor		O	O	-	O
Boomklever	B	O	O	O	O	Geelgor	B	O	O	O	O
Kortsnavelboomkruiper		O	-	-	O	Ortolaan		-	O	O	O
Boomkruiper	A	X	X	X	X	Dwerggor		-	O	-	-
Buidelmees	B	-	O	O	O	Rietgor	A	X	X	X	X
Wielewaal	A	-	X	X	O	Bruinkopgor		-	-	O	-
Grauwe Klauwier	B	-	O	O	O	Grauwe Gors		O	O	-	-

Het zal de oplettende lezer opgefallen zijn dat er enkele soorten waarvan wel waarnemingen gepubliceerd zijn in de lijst ontbreken. In het geval van de 'Flamingo' was het onmogelijk om aan de hand van de gepubliceerde gegevens vast te stellen op welke soort deze betrekking hadden. In het geval van het Klein Waterhoen achtte de ACA de beschrijvingen onvoldoende volgens de huidige maatstaven om voor aanvaarding in aanmerking te komen. In verband met de algehele herziening van de Nederlandse Lijst die momenteel door de Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna volbracht wordt en waarbij alle gevallen van zeldzaamheden op hun betrouwbaarheid worden getoetst, is het niet uitgesloten dat in de nabije toekomst een of meer soorten alsnog van de Amsterdamse Lijst zullen moeten verdwijnen. Het spreekt welhaast vanzelf dat wij ons ten zeerste aanbevelen houden voor opmerkingen en verbeteringen van deze lijst!

Namens de ACA
C.J. Hazevoet
W. van der Waal